

ימי עיון בתנ"ך תשע"ז

מראה האיפה של זכריה ומשמעותו (פרק ה', ה-יא) 0-88-400

אלי עסיס

elie.assis@biu.ac.il

- מה מייצגת האיפה, ולמה?
- מה המשמעות של העפרת בחזון?
- מי זו הרשעה המוצאת לארץ שנער?
- מה עוונה?
- מי הן שתי הנשים אשר לוקחות את האיפה לארץ שנער?
- מה המשמעות של העובדה שיש להן כנפי חסידה?
- מה הכוונה שבארץ שנער ייבנה לרשעה בית?
- מדוע היה לנביא כל כך קשה להבין את המראה? האם יש הסבר לתעלומה האופפת את המראה הזה?
- אם מדובר ברשעה, אשר על כן היא מוצאת, מדוע בתיאור אחריתה של הרשעה עולה נימה חיובית של בניית בית של קבע?

מהו החטא של הרשעה ומיהו החוטא?

א. ראב"ע: "עתה שב להוכיח העומדים בבבל, ולא באו לבנות הבית ולדור בארץ הקדושה למלאת מצות השם. כי תחלת המראת - הקרנות ובניין ירושלים (ראה זכ' ב), גם אחד המראות - כבוד שצוה השם לעשות לבאים מהגולה המתנדבים.

ב. ר' יוסף קרא: "זאת האיפה היוצאת - אלו מעוותי המדות. זאת עינם בכל הארץ - בשביל ששמו עינם לעוות מדות, בשביל אותו עון הם יוצאים וגולים מארצם. וזאת אשה אחת יושבת בתוך האיפה - זאת כנסת ישראל שיושבת בגלות על שהיו נותנים באיפה מעוללת".
ג. אקרויד: חטא של ע"ז.

ד. לוייד: מראה האיפה בא לתאר את אלה אשר בנו מקדשים ישראלים אלטרנטיביים בגולה. לפולחן זה מתנגד הנביא והוא מציג אותו בצורה נלעגת.

2

- א. ראב"ע שיטה אחרת: ויאמר זאת הרשעה - פירוש: היא מלכות בבל. כלומר: זאת האשה - אשר ראית שהיא יושבת בתוך האיפה (לעיל, ז), היא מלכות בבל.
- ב. רבי תנחום ירושלמי: כנגד עבודה זרה של הגויים. (סוייני)